

# Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладу

| Рівень<br>результатів<br>навчання | Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Високий</b>                    | <p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;</p> <p>характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації;</p> <p>перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму) / текстову;</p> <p>прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії</p> |
| <b>Достатній</b>                  | <p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх;</p> <p>називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; утворює об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <p>застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки</p>                                                                                                                                                                                                                                            |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Середній</b>   | <p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, утворює об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення / виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p> |
| <b>Початковий</b> | <p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p> <p>відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно / за допомогою малюнка;</p> <p>коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуваного запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

Педагогічні працівники дотримуються алгоритму діяльності під час організації формувального оцінювання, визначеного у методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти.

Підсумкове оцінювання – тип оцінювання, який використовують на завершальному етапі певного періоду навчання.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/ освітньою програмою. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням діагностувальної роботи (в разі проведення) та фіксується у класних журналах і свідоцтвах досягнень.

Державна підсумкова атестація – форма контролю відповідності результатів навчання здобувачів освіти вимогам державного стандарту. Здійснюється за

системою оцінювання, визначеною законодавством, відповідно до установленого порядку.

Метою державної підсумкової атестації є моніторинг якості освітньої діяльності закладу та якості освіти. Результати державної підсумкової атестації не впливають на підсумкову річну оцінку учнів.

### **Оцінювання учнів 5 класу.**

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» №№4.5\2303-21 від 06 серпня 2021 року здійснюється оцінювання учнів 5-го класу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв: розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом; комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Розрізняється поточне формувальне оцінювання та підсумкове (семестрове, річне). Підсумкове – отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітніх компонентів. Надає оціночні судження, застосовується відповідно до стандарту, вказує на недоліки, здійснюється після завершення навчання. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти. Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року. Річне оцінювання на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок, враховуючи динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року і також може підлягати коригуванню (триденний термін після виставлення оцінки). Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія

ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами). Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу. Поточне формульоване оцінювання здійснюється з метою допомогти учням досягти кращих результатів. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою та критерії оцінювання. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. У формульованому оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку [1].

## Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання

| №  | Назва                     | Опис інструмента                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Аналіз портфоліо          | Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання                                                                                                                                                     |
| 2  | Відповідь хором           | Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 3  | Візьми і передай          | Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі                                                                                                                                                                |
| 4  | Внутрішнє / зовнішнє коло | Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 5  | Газетний заголовок        | Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 6  | Гра в кубик               | Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати                                                                                                                                                                                                       |
| 7  | Доповни думку             | Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8  | Есе «хвилинка»            | Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 9  | Запис у журнал            | Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 10 | Записні книжки учнів      | Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 11 | Збір ідей                 | Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі |

|    |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12 | З-Х-В та ЗХВ+                           | Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене |
| 13 | Картка на вихід                         | Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо                                                                                                                                                                                                                                          |
| 14 | Концептуальна карта                     | Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття                                                                                                                                                                                                     |
| 15 | Лідер за номером                        | Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає                                                                                                                                                             |
| 16 | Найзаплутаніший (або найясніший) момент | Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»                                                                                          |
| 17 | Перевірка неправильного розуміння       | Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»                          |
| 18 | Перефразування                          | Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 19 | Підбиття підсумків                      | Форма роздумів одразу після певного виду роботи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 20 | Підказка за аналогією                   | Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____                                                                                                                                                                                                                                               |
| 21 | Підсумок А-Б-В                          | Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою                                                                                                                                                                                                                                         |
| 22 | Підсумок або питання на картках         | Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами:<br>(Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.<br><br>(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання                                                    |
| 23 | Підсумок одним реченням                 | Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 24 | Підсумок одним словом                   | Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 25 | Подумай – запиши – обговори в парі –    | Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | поділися                                                     | потім озвучують її всьому класу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 26 | Подумай – розкажи в парі                                     | Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі                                                                                                                       |
| 27 | Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2) | За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив’язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу                                       |
| 28 | Рішення-рішення                                              | Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення                                                                                                                                                                                     |
| 29 | Самооцінювання                                               | Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки                                                                                                                                                                                                          |
| 30 | Семінар за Сократом                                          | Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань                                                                                                                                                                                                                  |
| 31 | Сигнали руками                                               | Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу:<br>«Розумію _____ і можу пояснити»<br>(наприклад, великий палець вгору).<br>«Ще не зовсім розумію _____»<br>(наприклад, великий палець вниз).<br>«Не впевнений щодо _____»<br>(наприклад, помахати рукою)                          |
| 32 | Скажи щось                                                   | Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 33 | Сортування слів                                              | Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 34 | Спінер ідей                                                  | Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося» |
| 35 | Спостереження                                                | Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження                                                                                        |
| 36 | Тестування                                                   | За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань:<br>Декілька правильних варіантів<br>Правильно/Неправильно<br>Коротка відповідь<br>Знайди відповідність                                                                                                                                        |

|    |                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                             | Розширена відповідь                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 37 | Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений) | Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 38 | Усне опитування                             | <p>Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче:</p> <p>Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____?</p> <p>Які характерні риси/елементи _____?</p> <p>Як іще можна показати/проілюструвати _____?</p> <p>У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____?</p> <p>Як _____ стосується _____?</p> <p>Які ідеї / деталі можна додати до _____?</p> <p>Наведіть приклад _____?</p> <p>Що не так з _____?</p> <p>Який висновок ви могли б зробити з _____?</p> <p>Які висновки можна зробити з _____?</p> <p>На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити?</p> <p>Що ви можете сказати про _____?</p> <p>Що може статися, якщо _____?</p> <p>Які критерії можна взяти для оцінки _____?</p> <p>Які докази підтверджують _____?</p> <p>Як ми можемо довести / підтвердити _____?</p> <p>Як це можна розглядати з точки зору _____?</p> <p>Які альтернативи _____ слід розглянути?</p> <p>Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?</p> |
| 39 | Учнівська конференція                       | Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 40 | Хрестики-нулики                             | Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 41 | Хто швидше?                                 | Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 42 | Швидкий запис                               | Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 43 | Шкала Лайкерта                              | <p>Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад,</p> <p>«Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).»</p> <p>повністю погоджуюся</p> <p>не погоджуюся</p> <p>погоджуюся</p> <p>повністю погоджуюся</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 44 | 3-2-1                                       | Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|    |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                | <p>прочитаним текстом:</p> <p>три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося;</p> <p>три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __;</p> <p>три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня;</p> <p>три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати;</p> <p>три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)</p> |
| 45 | Трихвилинна пауза              | <p>Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень.</p> <p>Я змінив(ла) ставлення до....</p> <p>Я більше дізнався(лася) про...</p> <p>Мене здивувало...</p> <p>Я почувався(лася)...</p>                                                                                                                                                                                                                                               |
| 46 | Є питання, в кого є відповідь? | <p>Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну</p>                                                                                                                                                                                                                                            |

Формувальне оцінювання завжди є позитивним, спонукає до дії, спрямоване на розкриття потенціалу кожної дитини, є ціннісним, забезпечує зворотній зв'язок, здійснюється під час навчання. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній, електронній формі. Учителі проводять рефлексію, з метою формування вмінь аналізувати власну навчальну діяльність, спрямовують учнів на спостереження, осмислення своїх суджень і дій. Учні активні учасники у процесі оцінювання, застосовують критерії, шляхом самооцінювання, взаємооцінювання.

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв: розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом; комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності. Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти

можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти .

# РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (5 клас)

| Рівні Категорії критеріїв                                                                    | Початковий рівень<br>1 – 3 балів                                                                                                                                     | Середній рівень<br>4 – 6 балів                                                                                                                                                                                                                                                               | Достатній рівень<br>7 – 9 балів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Високий рівень<br>10 – 12 балів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i> | <p>Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:<br/>планує й здійснює навчальний пошук;</p> <p>опрацьовує текстову та/або графічну інформацію</p> | <p>Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:<br/>планує й здійснює навчальний пошук;</p> <p>ставить запитання до змісту навчального матеріалу;</p> <p>опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей</p> | <p>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб:<br/>планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом;</p> <p>ставить уточнювальні запитання;</p> <p>використовує інформацію з кількох джерел;</p> <p>опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;</p> <p>порівнює інформацію з кількох джерел</p> | <p>Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:<br/>планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом;</p> <p>ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків;</p> <p>використовує інформацію з різних джерел;</p> <p>опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;</p> <p>аналізує й порівнює інформацію з різних джерел;</p> <p>критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації</p> |
| <i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>           | Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану                                                                         | Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану                                                                                                                                                                                                 | Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                      | інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності                                                                                                                      | інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей;<br><br>презентує результати своєї навчальної діяльності                                                                                            | думку й наводить приклади на її підтвердження;<br><br>презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження;<br><br>творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i> | Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб:<br>виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання;<br><br>розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення | Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:<br>виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком;<br><br>може порівняти окремі об'єкти вивчення | Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:<br>застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме:<br><br>формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми;<br><br>складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання;<br><br>може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення | Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб:<br>застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме:<br><br>формулює проблемні питання, висуває гіпотези;<br><br>успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій;<br><br>обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід;<br><br>може класифікувати й |

|                                                                             |                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                             |                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | узагальнювати<br>об'єкти вивчення                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Рефлексія<br/>власної<br/>навчально-<br/>пізнавальної<br/>діяльності</i> | Учень / учениця<br>розпізнає<br>помилки, логічні<br>або змістові<br>неточності в<br>результатах<br>навчальної<br>діяльності після<br>того, як на них<br>вказує вчитель | Учень / учениця<br>самостійно або з<br>допомогою<br>вчителя чи інших<br>осіб:<br>розпізнає й<br>виправляє окремі<br>помилки та<br>робить часткові<br>уточнення в<br>результатах<br>навчальної<br>діяльності | Учень / учениця<br>самостійно або під<br>опосередкованим<br>керівництвом<br>учителя чи інших<br>осіб :<br>успішно<br>виправляє окремі<br>помилки й робить<br>часткові<br>уточнення в<br>результатах<br>власної<br>навчальної<br>діяльності; визначає<br>окремі<br>труднощі, що<br>виникають у<br>процесі власної<br>навчально-<br>пізнавальної<br>діяльності й<br>можливі шляхи їх<br>подолання | Учень / учениця<br>самостійно або під<br>опосередкованим<br>керівництвом<br>учителя чи інших<br>осіб<br>аналізує<br>результати<br>власної<br>навчальної<br>діяльності із<br>застосуванням<br>критеріїв<br>оцінювання,<br>успішно<br>виправляє<br>помилки й робить<br>уточнення; визначає<br>труднощі, що<br>виникають у<br>процесі власної<br>навчально-<br>пізнавальної<br>діяльності, та<br>можливі шляхи їх<br>подолання |

У Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий. Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або за власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, – за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством. Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, рекомендуємо у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендуємо при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику. Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити

неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)). Також можемо використати Орієнтовні вимоги до критеріїв та шкал оцінювання.

**Орієнтовні вимоги до критеріїв і шкал оцінювання**  
*Інструмент для оцінювання якості критеріїв і шкал оцінювання*

| Критерій                                           | 1<br>Незадовільно                                                                                                  | 2<br>Задовільно                                                                                                                                                         | 3<br>Добре                                                                                                                                     | 4<br>Відмінно                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Чіткість і зрозумілість критеріїв                  | Критерії є незрозумілими, не стосуються змісту навчальної програми або за змістом істотно перекривають один одного | Критерії можна зрозуміти, але вони недостатньо чітко розмежовуються між собою або не повністю відповідають змісту навчальної програми та/або виду навчальної діяльності | Критерії загалом є зрозумілими, чітко розмежовуються між собою й загалом відповідають змісту навчальної програми та виду навчальної діяльності | Кожен критерій є виразним і чітко окресленим, повністю відповідає змісту навчальної програми й виду навчальної діяльності         |
| Чіткість розмежування між рівнями досягнень        | Неможливо або майже неможливо розрізнити рівні досягнень між собою                                                 | Рівні досягнень можна розрізнити між собою, але розмежування недостатньо чітке                                                                                          | Розмежування між рівнями досягнень є очевидним                                                                                                 | Кожен рівень досягнень є чітко окресленим і кожен наступний рівень відрізняється від попереднього за чіткими й логічними ознаками |
| Надійність шкали оцінювання                        | Перехресне оцінювання часто призводить до істотних відмінностей у результатах                                      | Перехресне оцінювання іноді призводить до відмінних результатів                                                                                                         | Є загальна узгодженість між результатами при перехресному оцінюванні (різниця менше 5-10% або $\frac{1}{2}$ рівня)                             | Результати перехресного оцінювання є послідовно однаковими                                                                        |
| Обізнаність учнів про критерії та шкалу оцінювання | Учні не знають про критерії та шкалу оцінювання                                                                    | Учні знають про критерії та шкалу оцінювання і мають певне уявлення про очікувані результати їх навчальної діяльності                                                   | Критерії та шкала оцінювання відкрито використовуються для презентації завдання й супроводу учнів                                              | Критерії та шкала оцінювання є предметом обговорення й постійного супроводу учнів у процесі навчальної діяльності                 |
| Підтримка розвитку                                 | Учні не знають про критерії та                                                                                     | Учні повідомлено про                                                                                                                                                    | Учні знають про критерії та                                                                                                                    | Критерії та шкала оцінювання                                                                                                      |

|                                                                         |                                                                                                           |                                                                                                                 |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| метакогнітивних навичок учнів                                           | шкалу оцінювання і не можуть використовувати її для регулювання власної навчальної діяльності             | критерії та шкалу оцінювання, але під час навчальної діяльності критерії та шкала не перебувають у фокусі уваги | шкалу оцінювання як про інструмент, що допомагає зрозуміти, чого вони навчаються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати                                     | постійно перебувають у фокусі уваги і використовуються як інструмент, що допомагає учням зрозуміти, чого вони навчаються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати |
| Участь учнів у розробленні та застосуванні критеріїв і шкали оцінювання | Учні не беруть участі ні в розробленні, ні в застосуванні критеріїв і шкали оцінювання в процесі навчання | Учням пропонують готові критерії та шкалу оцінювання для можливого самооцінювання в процесі навчання            | Учні обговорюють і надають пропозиції до проєкту критеріїв і шкали, є відповідальним за їхнє застосування для самооцінювання та/або взаємооцінювання в процесі навчання | Учителі й учні разом відповідають за розроблення критеріїв і шкали оцінювання; учні постійно застосовують їх для самооцінювання й взаємооцінювання в процесі навчання       |

Шкала оцінювання критеріїв:

**0 – 5.0 = потребують доопрацювання**

**5.5 – 7.5 = застосовні**

**8.0 – 10 = добре**

**10.5 – 12.0 = відмінно**

Кожний показник рівня 1 = 0.5 балів, рівня 2 = 1.0 бал, рівня 3 = 1.5 бали, рівня 4 = 2.0 бали.

За кожним критерієм кількість балів визначається лише за одним рівнем.

### **Оцінювання учнів 6-9 класів.**

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи (6-9 класи) здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 р. № 1222, зі змінами, «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»), **додаток 2** до наказу МОН України від 21.08.2013 р. №1222. Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;
- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші). Навчальні досягнення учнів, які навчаються за індивідуальною формою навчання, оцінюються відповідно до вимог індивідуальних навчальних програм.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р. № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» учні 9-го класу мають пройти державну підсумкову атестацію з державної мови, математики та інших предметів, яка проводиться відповідно до Порядку проведення ДПА, затвердженого наказом МОН України.